

**ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБИНСЬКОГО**

факультет іноземних мов

кафедра германської і слов'янської філології та зарубіжної літератури

ДИПЛОМНА РОБОТА

на тему: **ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ДИТЯЧИХ ОБРАЗІВ У ПОВІСТЯХ**

М.ТВЕНА і Е.ПОРТЕР

Студентки 2 курсу групи 2МСОАз
Освітньої програми Середня освіта (Мова і
література (англійська, німецька))
Спеціальності 014.021 Середня освіта (Мова і
література (англійська))
Галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
Ступеня вищої освіти магістра

Дмитренко Іванни Олександрівни

Науковий керівник: Боюн А.М., кандидат
філологічних наук, доцент

Розширена шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Голова комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

Члени комісії: _____
(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

(підпис) (прізвище та ініціали)

м. Вінниця – 2019 рік

ЗМІСТ

Вступ.....	3
РОЗДІЛ 1. ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІСТИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ США	
1.1. Тема дитинства в американській літературі.....	6
1.2. Паралелі життя і творчості М. Твена і Е. Портер	13
1.3. Тема дитинства як одна із провідних у творчості Марка Твена і Елеонор Портер.....	22
1.4. Засоби створення образу літературного героя	26
Висновки до розділу I.....	31
РОЗДІЛ II. ЗАСОБИ СТВОРЕННЯ ДИТЯЧИХ ОБРАЗІВ У ПОВІСТЯХ М.ТВЕНА "ПРИГОДИ ТОМА СОЙЄРА" І Е.ПОРТЕР "ПОЛІАННА"	
2.1. Прийоми створення художніх образів дітей у повістях М.Твена "Пригоди Тома Сойєра" і Е.Портер "Поліанна"	32
2.2. Художня виразність власних імен головних героїв творів.....	36
2.3. Портрет як засіб характеристики головних героїв творів.....	38
2.4. Мовлення як засіб індивідуалізації характерів персонажів.....	48
2.5. Вчинки і фантазії як засоби характеристики головних героїв творів.....	53
2.6. Значення інтер'єру і екстер'єру у творах.....	59
2.7. Роль пейзажу у творах.....	63
Висновки до розділу II.....	69
РОЗДІЛ III. УРОКИ З ВИВЧЕННЯ ПОВІСТЕЙ М.ТВЕНА "ПРИГОДИ ТОМА СОЙЄРА" І Е.ПОРТЕР "ПОЛІАННА" У ШКОЛІ	
3.1. Урок з вивчення повісті М.Твена "Пригоди Тома Сойєра".....	71
3.2. Урок з вивчення повісті Е.Портер "Поліанна".....	76
Висновки до розділу III.....	82
Загальні висновки	83
Список використаної літератури.....	86
Додатки.....	91

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Алиев А.В. Особенности творческой эволюции Марка Твена. Львів, 1975. 188 с.
2. Балдицын П.В. Проблемы метода и жанра в зарубежной литературе. М, 1988. 133 с.
3. Бардыкова Н.В. Единство и национальное своеобразие в мировом лит. процессе. И, 1976. 124 с.
4. Блажевич Л. Марк Твен. Короткі відомості про письменника. Історія створення повісті «Пригоди Тома Сойера», її автобіографічні мотиви. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2014. Вип. 1. С. 10-13
5. Бент М.И. Марк Твен и его главные книги. М, 1985. 130 с.
6. Боброва М.Н. Марк Твен. Очерк творчества. М, 1962. 504 с.
7. Богословский В.Н. История зарубежной литературы рубежа XIX - XX веков. М, 1989. 392 с.
8. Бондаренко Ю. Вивчення образів-персонажів на основі стандартної літературознавчої схеми. *Українська література в загальноосвітній школі*. 2015. Вип. 4. С. 19-22.
9. Боюн А. М. Отражение эволюции художественного метода А.С.Пушкина в образе лирического героя // Материалы Винницкой областной научно-практической конференции «А.С.Пушкин и мировая культура». – Винница: ВГПУ, 1999. – С.12 – 15.
10. В. С. Буняев, Е. Г. Ванслова, М. И. История зарубежной литературы конца XIX начала XX века. М, 1970. 622 с.
11. В. Н. Баскаков и др. М, 1994. 590 с.
12. В. Я. Неділько. Елементи теорії літератури. К, 1994. 67 с.
13. Венгеров Л. М. Зарубіжна література. Огляди і портрети. К, 1974. 391 с.
14. Вороніна Л.А. «Гімн дитинству, перекладений прозою...». *Зарубіжна література*. 2006. Вип. 5. С. 56-57.

15. Галич О., Назарець В., Васильєв Є. Теорія літератури. Київ, 2005. 460 с.
16. Голубков В. Методика преподавания литературы. М, 1962. 496 с.
17. Гроув Н.К. Марк Твен - зеркало Америки. М, 1985. 85 с.
18. Гузь Ольга. Соотношение художественних миров в «Рассказе собаки» Марка Твена. *Зарубіжна література*. 2006. Вип. 47-48. С. 17-19.
19. Гукова О.О. *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2006. Вип. 7-8. С. 62-63
20. Гуль М. Життєвий і творчий шлях письменниці Елеонор Портер. *Зарубіжна література*. 2014. Вип. 4. С. 24-26.
21. Засурский Я.Н. Марк Твен и его роль в развитии американской реалистической литературы. М, 1987. 38 с.
22. Зверев А.М. Мир Марка Твена. М, 1985. 580 с.
23. Елизарова К.А. История зарубежной литературы конца XIX - начала XX веков. М, 1970. 650 с.
24. Иващенко А. О. Ідея радості життя й відкриття світу у романі Е. Портер «Полліанна». *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2013. Вип. 10. С. 40-41.
25. Ісаєва, О. Світ Марка Твена. *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2002. Вип. 4. С. 7-9.
26. Каній Лідія. Родом з дитинства: За повістю Марка Твена «Пригоди Тома Сойєра». *Зарубіжна література*. 2007. Вип. 13. С. 4.
27. Ковалёва Т.В. История зарубежной литературы второй половины XIX - начала XX веков. Минск, 1977. 560 с.
28. Колодкіна Леся. Бінарний урок світової літератури та основ християнської етики. *Всесвітня література в сучасній школі*. 2015. Вип.3.С.6-8.
29. Кониш Н. М.Ідея радості життя й відкриття світу у творі Е.Портер «Полліана». *Зарубіжна література в школах України*. 2014. Вип. 12. С. 12-13.

30. Конопля Т.Г.«Чудова сімка». *Зарубіжна література*. 2006. Вип.4. С.43-44.
31. Конопля Т.Г. «Чудова сімка» за творами Марка Твена. *Зарубіжна література*. 2006. Вип. 8. С. 13-14.
32. Креденсир В. Великий мрійник: Марк Твен «Пригоди Тома Соєра». *Зарубіжна література*. 2006. Вип.12. С. 3-4.
33. Крейцер Б.Д. Город Тома Соєра. Л, 1968. 480 с.
34. Кудін В. Типізація в художньому творі. Дніпро, 1964. 75 с.
35. Л. Г. Андреева, Р. М. Самарина. История зарубежной литературы конца XIX - начала XX века. М, 1968. 566 с.
36. Лесик В.В. Елементи теорії літератури в школі. К, 1959. 217 с.
37. Лібман З.Я. Марк Твен: життя і творчість. К, 1977. 143 с.
38. Марк Твен. Вокруг света. *Гипнотизер*. 2006. Вид. 12. С. 93-95.
39. Марко В.П. Основи аналізу літературного твору. Кіровоград, 2003. 32 с.
40. Матюшкіна Т. П. Вивчення світової літератури у взаємозв'язку з творами кіномистецтва. *Зарубіжна література в школі*. 2014. Вип.17-18. С.8-12.
41. Мележик В. О. Система уроків вивчення роману Е. Портер «Полліанна». *Зарубіжна література в школі*. 2014. Вип. 15-16. С. 23-39.
42. Мендельсон М.О. Марк Твен. М, 1964. 429 с.
43. Мишина Л.А. Принцип изображения ребёнка в повестях марка Твена. Д, 1978. 110 с.
44. Мосійчук І. Ідея радості життя й відкриття світу у творі Е. Портер «Полліанна». *Всесвітня література та культура в навчальних закладах України*. 2017. Вип. 7-8. С. 29-31.
45. Мосійчук Ірина. Ідея радості життя й відкриття світу у творі Е. Портер «Полліанна». *Зарубіжна література в школах України*. 2017. Вип. 2. С. 15-17.

46. Муравьёв В.С. В сторону Твена. Минск, 1985. 148 с.
47. Н. И. Самохвалова. История американской литературы. М, 1971. 343 с.
48. Ніколенко О. М. і др. Світова література : підруч. для 5-го кл. загальноосвіт. навч. Закл. К, 2013. 296 с.
49. Олійник, В. Тонкий гумор і надзвичайна мудрість великого таланту. Світова література. 2015. Вип. 21-22. С. 55–67.
50. Пітерська О. Гра, що робить усіх щасливими. Світова література. 2015. Вип. 3. С. 5-19.
51. Пітерська Олена. Психологія позитивного мислення та алюзії у романі Елеанор Портер «Полліанна». *Зарубіжна література в школах України*. 2016. Вип. 5. С. 57-59.
52. Полторацкий А.И. Язык в повести Марка Твена "Приключения Гекльберри Финна". М, 1988.188 с.
53. Портер Э. Поллианна. *Шкільна бібліотека*. 2012. Вип. 2. С. 97-128.
54. Портер Э. Поллианна. *Шкільна бібліотека*. 2012. Вип. 4. С. 92-128.
55. Портер Э. Поллианна. *Шкільна бібліотека*. 2012. Вип. 6. С. 76-128.
56. Приходько А. М. «Хороші дівчатка» та «погані хлопчики» у творах Е. Портер і Марка Твена. *Зарубіжна література в школі*. 2018. Вип. 5-6. С. 45-47.
57. Простяк Леся. Як навчитися радіти життю. *Зарубіжна література в школах України*. 2018. Вип. 3. С. 52-57.
58. Раков Ю.Р. По следам литературных героев. М, 1974. 145 с.
59. Ревякин А. О типическом в реалистической художественной литературе. М, 1957. 48 с.
60. Рожнятовська О.А. Сміх був його зброєю: До 170-річчя від дня народження Марка Твена (1835-1910). *Календар знаменних і пам'ятних дат*. 2005. Вип. 4. С. 75-80
61. Ромм А.С. Марк Твен. М, 1977. 192 с.
62. Русева Л. І. Е. Портер «Полліанна». *Зарубіжна література в школі*. 2018. Вип. 7-8. С. 46-49

63. Самохвалов Н. И. История американской литературы. М, 1971. 326 с.
64. Свердлов М.Б. Том Соьер, Гек Финн и Марк Твен. М, 2002. 155 с.
65. Скрипник Л.Г., Дзятківська Н.П. Власні імена людей. К, 1996. 335 с.
66. Соловей Т.О. Русская словесность в школах Украины. З, 2004. 85 с.
67. Старцев А. В. Марк Твен і Америка. М, 1985. 33 с.
68. Ткаченко А.О., Бумбур Ю.М. Теорія літератури: навчальний посібник для студентів ОКР «Магістр» спеціальності «Мова і література (англійська)». Тернопіль, 2015. 400 с.
69. Тонкий гумор і надзвичайна мудрість великого таланту американського письменника Марка Твен. Нац. б-ка України для дітей. Київ, 2015. 28 с.
70. Фарино Е. Введение в литературоведение. С-Пб, 2004. 639 с.
71. Фонер Ф.С. Марк Твен - социальный критик. М, 1961. 416 с.
72. Фролова К. П. Аналіз художнього твору. Деякі методи вивчення тексту художнього твору : посібник для вчителів. Київ, 1975. 175 с.
73. Фролова К.П. Аналіз художнього твору. *Радянська школа*. К, 1975. С.38.
74. Штейнбук Ф.М. Методика викладання зарубіжної літератури в школі. Навчальний посібник. Київ, 2007. 316 с.

СПИСОК ДОВІДНИКОВИХ ДЖЕРЕЛ

75. Англо-український словник власних назв та імен. Т, 2000. 206 с.
76. Англо-український тематичний словник / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки. Луцьк, 2015. 284 с.
77. Літературознавчий словник-довідник. К, 2007. 752 с.
78. Longman Dictionary of English Language and Culture. Е, 1992. 1528 р.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ ІЛЮСТРАТИВНОГО МАТЕРІАЛУ

79. Марк Твен. Пригоди Тома Сойера. К, 2004. 281 с.
80. Портер Э. Поллианна. Одесса, 1992. 288 с.
81. Eleanor H. Porter. Pollyanna. К, 2018. 238 p.
82. Twain, Mark. The adventures of Tom Sawyer and the adventures of Huckleberry Finn. Wordsworth, 1992. 390 p.